

Monumentnummer*: 521185

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82686/21

Woonplaats* Tilburg
Gemeente* Tilburg
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Tilburg
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Tilburg
Sectie* M
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3955

Omschrijving**

Inleiding

Het Eclecticismische WOON-WINKELPAND dateert uit 1885. Onderdelen van het bedrijfspand dateren uit 1822, voordat een grote brand in 1880 het geheel grotendeels in de as legde. Het pand herbergde tevens de kaarsenfabriek van M.C.N. Bressers. De oorspronkelijk vrijwel geheel blinde zijgevel aan het Stadhuisplein is rond 1990 voorzien van een reeks nieuwe zesruits vensters. Hierbij werd onder meer de drielaagse indeling van het bedrijfspand grotendeels teruggebracht tot twee bouwlagen.

Omschrijving

Het tweelaagse pand heeft een V-vormige plattegrond en is vrijwel geheel onderkelderd. De binnenplaats is rond 1990 volgebouwd. De gevels zijn opgetrokken uit handgevoerde baksteen en op de zadeldaken liggen zwarte Oudhollandse dakpannen. Het representatieve woon- en winkelgedeelte heeft een rijk gedetailleerde gevel met afgeronde hoek. De gevel wordt geleed door middel van natuurstenen pilasters, voorzien van blokken, sleuven en velden. Horizontaal wordt de gevel geleed door natuurstenen lekdorpels en het fries. Onder de ramen van het woon- en winkelgedeelte bevinden zich kelderramen, afgezet met een smeedijzeren hekwerk in Neo-Lodewijk XV stijl. In de afgeronde hoek bevindt zich een dubbele vleugel deur met bovenlicht, en erboven een T-raam. Rechts hiervan, aan de zijde van het Stadhuisplein, twee rechthoekige etalagevensters waarboven twee T-ramen. De gevel aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentstraat bevat een etalageruit met daarboven een T-venster. Hierna volgen nog vier T-vensters. Deze vensters en de T-vensters op de verdieping zijn voorzien van een rijke stucijst met kuiven. Een van de vensters heeft een iets afwijkende roedenverdeling en geen kelderrooster; hier was oorspronkelijk de deur van Monumentstraat 8. De borstwering van de etage is voorzien van rijke ornamentiek. Het fries is voorzien van ruiten met aansluitende velden, de gekorniste kroonlijst rust op voluutconsoles. Het fries op de hoek is voorzien van de naam: "M.C.N. Bressers". Op de nok van het dak staat een overhoeks gemetselde schoorsteen met siermetselwerk. De gevel naast het winkeldeel aan het Stadhuisplein bezit op de begane grond en de etage nog een omlijst zesruits schuifvenster, met smeedijzeren kelderrooster. De gevel, waarin rechte steekankers, maakt dan een knik. Op de begane grond volgen dan drie, en op de etage vier vensters die rond 1990 als exacte kopie in het muurwerk zijn aangebracht. De oorspronkelijke driedeling van de etages bij het fabrieksdeel is hier teruggebracht tot twee bouwlagen. Tenslotte volgt een deel waarbij de drie etages wel behouden bleven, met twee getoogde deuropeningen. Hiertussen één getoogd raam, daarboven twee etages met elk twee van deze kleine getoogde vensters met nieuwe kleine roedenverdeling.

Het gepleisterde fries heeft een eenvoudige profielrand, de gootlijst is eveneens geprofileerd.

Waardering

Het pand is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van de stad en de typologische ontwikkeling van de stedelijke nijverheidsgebouwen. Architectuurhistorisch is het van belang vanwege de stijl en de ornamentiek, met name het contrast in de gevels tussen representatieve en sobere en ambachtelijke vormen. Het gebouw heeft ensemblewaarde vanwege de ligging, verbonden met de ontwikkeling van de stad. Het pand is waardevol vanwege de gaafheid van het exterieur en in relatie tot de visuele en structurele gaafheid van de stedelijke omgeving. Het object is tenslotte belangrijk vanwege typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Werk-woonhuis

Functie

Winkelwoning